

ข้อกำหนดขอบเขตงานโดยละเอียด
โครงการยกระดับการบริหารจัดการวัตถุดิบรายให้เป็นสากล
(ภายใต้ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม)

๑. หลักการและเหตุผล

อุตสาหกรรมเคมี มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าและเพื่อการส่งออกด้วย ทั้งนี้ สารเคมีและวัตถุดิบรายจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการและกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งควรมีทิศทางที่สอดคล้องกับหลักสากลและไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ อนึ่งจากการทบทวนระบบการกำกับดูแลวัตถุดิบรายของ กรอ. ปัจจุบัน พบว่ายังมีประเด็นสำคัญที่ควรยกระดับการบริหารจัดการให้มีความเหมาะสมและเป็นมาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น คือการปรับปรุงคู่มือการเก็บสารเคมีและวัตถุดิบราย ตามประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง คู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุดิบราย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นคู่มือฯ ที่ผู้ประกอบการวัตถุดิบรายใช้ในการเก็บรักษาวัตถุดิบราย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและเป็นมาตรฐานเดียวกัน อีกทั้งยังรวมถึงผู้ที่เก็บรักษาสารเคมีต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้คู่มือฯ ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งบังคับใช้มาเป็นเวลานานแล้ว ทำให้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ หลายน้อยอย่างไม่เป็นตามหลักสากลปัจจุบัน และเป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันในตลาดโลก

ในการนี้ กรมโรงงานอุตสาหกรรมจึงได้จัดทำ “โครงการยกระดับการบริหารจัดการวัตถุดิบรายให้เป็นสากล” ขึ้น เพื่อพัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการสถานที่เก็บรักษาสารเคมีและวัตถุดิบราย ให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับมาตรฐานสากล และเป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันในเวทีระดับสากลได้ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ ปรับปรุงคู่มือการเก็บสารเคมีและวัตถุดิบรายให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
- ๒.๒ ศึกษาผลกระทบจากการปรับปรุงคู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุดิบราย
- ๒.๓ จัดทำแนวทางการทดสอบวัดความรู้ หลักสูตรความปลอดภัยการเก็บรักษาวัตถุดิบรายที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด
- ๒.๔ จัดทำแนวทางการพัฒนาบุคลากรเฉพาะรับผิดชอบความปลอดภัยการเก็บรักษาวัตถุดิบราย ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน และการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรเฉพาะ

๓. ความสอดคล้องเชื่อมโยงยุทธศาสตร์

- ๓.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่
- ๓.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๘ ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
- ๓.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการสร้างการแข่งขันทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ๓.๔ แผนปฏิบัติการ ออก. ด้านที่ ๓ การส่งเสริมภาคการผลิตไปสู่ ๔.๐ (Factory ๔.๐) การยกระดับกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ผลิตภาพและมาตรฐานด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม รวมถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในธุรกิจอุตสาหกรรม ไปสู่ Factory ๔.๐ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการปรับปรุงและพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการประกอบธุรกิจภาคอุตสาหกรรม

๓.๕ แผนปฏิบัติ...

๐๓๓   ๑๓๖   ๓   ๓๖

๓.๕ แผนปฏิบัติการ กรอ. เรื่องที่ ๒ กำกับดูแลและเฝ้าระวังธุรกิจอุตสาหกรรมให้มีความปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔. กลุ่มเป้าหมาย

๔.๑ กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ประกอบการวัตถุดิบอันตราย สถานประกอบการที่มีการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุดิบอันตราย รวมถึงเจ้าหน้าที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม

๔.๒ สาขาอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมเคมีและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง

๕. ขอบเขตการดำเนินงาน

๕.๑ ศึกษาและเปรียบเทียบข้อกำหนดการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุดิบอันตรายตามคู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุดิบอันตราย กับการเก็บรักษาตามมาตรฐาน The Technical Rules for Hazardous Substances (TRGS) และมาตรฐานสากลอื่นอีกไม่น้อยกว่า ๑ มาตรฐาน

๕.๒ เปรียบเทียบมาตรฐานที่ศึกษาได้จากข้อ ๕.๑ กับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุดิบอันตรายในประเทศไทย

๕.๓ รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแนวทางการปรับปรุงคู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุดิบอันตรายทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดไม่น้อยกว่า ๓ ครั้ง จำนวนผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นรวมทั้งหมดไม่น้อยกว่า ๑๕๐ คน

๕.๔ จัดทำร่างคู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุดิบอันตรายตามหลักสากลที่เหมาะสมกับประเทศไทย จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เล่ม

๕.๕ ศึกษาการเก็บรักษาวัตถุดิบอันตรายของสถานประกอบการอย่างน้อย ๓๐ แห่ง จากข้อมูลของกรมโรงงานอุตสาหกรรม วิเคราะห์ผลกระทบจากการปรับปรุงร่างคู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุดิบอันตรายตามหลักสากล พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อผู้ประกอบการ และแนวทางการเตรียมความพร้อมของภาครัฐ

๕.๖ ศึกษาและเสนอแนวทางในการปรับปรุงการทดสอบวัดความรู้ พร้อมพัฒนาตัวอย่างแบบทดสอบวัดความรู้หลักสูตรความปลอดภัยการเก็บรักษาวัตถุดิบอันตราย สำหรับบุคลากรเฉพาะรับผิดชอบความปลอดภัยการเก็บรักษาวัตถุดิบอันตราย

๕.๗ เสนอแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจนในการพัฒนาบุคลากรเฉพาะ การขึ้นทะเบียนการรับแจ้ง และขั้นตอนในการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการที่สามารถดำเนินการในทางปฏิบัติได้

๕.๘ รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างคู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุดิบอันตราย และแนวทางการปรับปรุงการทดสอบวัดความรู้ ไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง จำนวนผู้เข้าร่วมรวมทั้งหมดไม่น้อยกว่า ๒๐๐ คน

๕.๙ ประมวลผลการรับฟังความคิดเห็น และปรับปรุงร่างคู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุดิบอันตรายที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยมีรูปสี่เหลี่ยมที่แสดงลักษณะประกอบคำอธิบายอย่างชัดเจน

๕.๑๐ จัดทำสื่อการเรียนรู้หลักการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุดิบอันตราย เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการแบบแอนิเมชัน (Animation Video Clip) ไม่น้อยกว่า ๒๐ นาที

๕.๑๑ จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับร่างคู่มือฉบับปรับปรุงกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ คน และผู้ประกอบการวัตถุดิบอันตรายที่เกี่ยวข้องจำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐๐ คน